

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **V. S.**, zastoupen JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Ověnecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2021, č. j. OAM-110/ZA-ZA11-VL16-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 7. 2021, č. j. 13 Az 18/2021 - 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Maroši Matiaškovi, LL.M, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 8.228 Kč, která mu bude proplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před správními soudy první instance

[1] Žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny. Do České republiky poprvé přicestoval na polské vízum přes Slovensko již koncem roku 2017. Dne 22. 2. 2019 podal žádost o mezinárodní ochranu. Důvodem pro její podání byly problémy s policií v zemi původu. K tomu, proč podal žádost o mezinárodní ochranu až v roce 2019, ve správním řízení uvedl, že si chtěl legalizovat svůj pobyt; polské vízum mu již propadlo. Žalovaný jeho žádosti nevyhověl, načež Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 19. 10. 2020, č. j. 33 Az 24/2019 - 30, žalobu zamítl (v kasační stížnosti bylo nesprávně uvedeno, že rozhodoval Městský soud v Praze, pozn. NSS). Soud mezi jinými uvedl, že se žalobce nikdy neobrátil stran postupu policie v zemi původu na kompetentní orgány (nepoužil žádný prostředek ochrany).

[2] Dne 18. 2. 2021 podal žalobce opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. K žádosti uvedl, že ji podává ze stejných důvodů jako předchozí. Navíc se mu má za měsíc s ukrajinskou partnerkou narodit syn. V zemi původu si pak nelze vydělat dostatek finančních prostředků.

[3] Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyhodnotil žádost jako nepřipustnou a řízení o ní zastavil. Uvedl, že žalobce v řízení o azylu neuvedl žádnou novou relevantní skutečnost dle § 11a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, která by odůvodňovala opětovné řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Žádná taková skutečnost (či zjištění) ani z okolností věci nevyplynula. Naopak Ukrajina je (dle platného znění vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců), považována za bezpečnou zemi původu.

[4] V žalobě žalobce uvedl, že s ním nebyl proveden pohovor a policie jej „opakovaně hledá a obviňuje z další trestné činnosti“. Ze strany správního orgánu nedošlo k dostatečnému zjištění skutkového stavu.

[5] Městský soud v Praze potvrdil správnost závěrů žalovaného a žalobu zamítl. K neprovedení pohovoru odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2021, č. j. 6 Azs 289/2020 - 27 (a usnesení ze dne 19. 12. 2017, č. j. 7 Azs 330/2017 - 35, a ze dne 5. 12. 2019, č. j. 7 Azs 306/2019 - 67). Skutkový stav považoval za dostatečně zjištěný.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[7] Podle stěžovatele dospěl městský soud ke svému závěru za nedostatečně zjištěného skutkového stavu a v situaci, v níž neprovedl se stěžovatelem pohovor (městským soudem uváděný rozsudek č. j. 6 Azs 289/2020 - 27 není s jeho případem srovnatelný). Přijatelnost kasační stížnosti stěžovatel spatřuje i v tom, že nedošlo k posouzení možného zásahu do jeho rodinného a soukromého života (na území České republiky má již 6 let partnerku a od 7. 4. 2021 syna). Návrat celé rodiny na Ukrajinu je s ohledem na nestabilní bezpečnostní situaci, integraci v ČR a hrozící ekonomické strádání v zemi původu nereálný. V odůvodnění rozhodnutí městského soudu není ani zmínka o zhodnocení nejlepšího zájmu nezletilého dítěte stěžovatele, ačkoliv informací o narození syna soud disponoval.

[8] Součástí kasační stížnosti byla i žádost o přiznání odkladného účinku.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně souhlasí se závěry rozsudku městského soudu. Připomněl, že narození dítěte není azylově relevantní skutečností, přičemž společné soužití rodiny je řešitelné v rámci žádosti o jiný pobytový titul.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je včasná, přípustná a žalobce je řádně zastoupen advokátem. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout

pokračování

z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., správní řád soudní (dále jen „s. ř. s.“)].

[11] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je ovšem také její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná jen tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti a výčtem jejích typických kritérií se soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění pro stručnost odkazuje.

[12] Kasační stížnost není přijatelná.

[13] V dané věci nevystala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon (odchýlit se od dosavadní rozhodovací praxe). Městský soud se nedopustil ani v řízení o žalobě zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele; věc posoudil v souladu s konstantní judikaturou a skutkový stav byl dostatečně zjištěn.

[14] Problematikou opakovaných žádostí se kasační soud zabýval v řadě svých předchozích rozhodnutí. Podrobně se k nim vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65. Svůj závěr pak formuloval do právní věty: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“*

[15] V tomto rozsudku soud dále uvedl, že *„zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 - 57“*. Zdůraznil přitom, že věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, *„kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté“*.

[16] Dle rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, č. 2642/2012 Sb. NSS, je správní orgán povinen v odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost dle § 25 písm. i) zákona o azylu uvést zdůvodněný závěr o tom, že *„1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat*

opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany“. Z rozsudku ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 181/2018 - 45, plyne, že: „Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele.“

[17] Městský soud správně identifikoval jako podstatnou otázku, zda stěžovatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvádí (nebo se v řízení objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které by splňovaly podmínky stanovené pro meritorní projednání žádosti dle § 11a odst. 1 zákona o azylu.

[18] Ze zběžného porovnání obou řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, včetně řízení před soudy, je na první pohled (*prima facie*) zjevné, že důvody pro podání žádosti jsou totožné. Stěžovatel toliko uvádí, že pronásledování ze strany policejních orgánů trvá a má se mu narodit syn. Tvrzené pronásledování ze strany policejních orgánů bylo již předmětem v předchozím řízení téhož stěžovatele před krajským soudem (výše uvedený rozsudek KS v Brně ze dne 19. 10. 2020, č. j. 33 Az 24/2019 - 30), přičemž jak městský soud v nyní projednávané věci znovu správně připomněl, Ukrajina je považována za bezpečnou zemi původu. Žalovaný již v záhlaví označeném rozhodnutí navíc zdůraznil, že na Ukrajině působí orgány pro vyšetřování trestných činů spáchaných i policejními orgány. Stěžovatelem tvrzené skutečnosti závěry předchozích řízení před správními soudy první instance a správními orgány nevyvrací a nestanoví nové okolnosti či zjištění dle § 11a odst. 1 zákona o azylu.

[19] K otázce neprovedení pohovoru při opakované žádosti o azyl se Nejvyšší správní soud již v minulosti opakovaně vyjádřil (srov. např. usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost ze dne 14. 1. 2021, č. j. 6 Azs 289/2020 - 27, a zejména v něm citovanou judikaturu). Důvod pro neprovedení pohovoru, tedy skutečnost, že podání žádosti o mezinárodní ochranu souviselo s legalizací pobytu stěžovatele, a fakt, že stěžovatel ani v žalobě neuvedl žádné nové skutečnosti či zjištění, které by jinak mohl uvést v neprovedeném pohovoru, byly již posouzeny ve shora uvedené judikatuře.

[20] V uplatnění části námitek vznesených v řízení před kasačním soudem – zásah do soukromého a rodinného života, narození syna (nejlepší zájem dítěte, který toliko zmínil v žádosti o přiznání odkladného účinku žalobě) a ekonomické dopady případného vycestování do země původu, již v řízení před městským soudem, stěžovateli nic nebránilo. Nejvyšší správní soud proto kasační námitky v tomto rozsahu shledal nepřipustnými podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nadto se jedná o otázky spjaté s řízením o udělení jiného pobytového titulu v režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (srov. například usnesení ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 - 52, usnesení ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020 - 68, popřípadě rozsudek ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020 - 23). V řízení o procesních aspektech zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany nenachází své místo otázka nejlepšího zájmu dítěte (srov. usnesení ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 166/2016 - 28, či ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020 - 32) ani tíživá ekonomická a sociální situace v zemi původu (srov. např. rozsudek ze dne 12. 10. 2006, č. j. 6 Azs 297/2005 - 53).

pokračování

[21] Návrh na odkladný účinek kasační stížnosti se v důsledku rozhodnutí ve věci samé stal bezpředmětným, proto o něm soud samostatně nerozhodoval.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Pro výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, není proto důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Jako nepřijatelnou ji dle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[23] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel s kasační stížností nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává, neboť náklady mu nad rozsah jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[24] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2021, č. j. 1 Azs 261/2021 - 24, ustanoven zástupce JUDr. Maroš Matiaško, LL.M., advokát. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí v takovém případě hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát. Ustanovenému zástupci stěžovatele přísluší odměna za dva úkony právní služby (převzetí a příprava věci, sepis kasační stížnosti) ve výši 6.200 Kč [§ 11 odst. 1 písm. b) a d), § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 advokátního tarifu]. Ustanovenému zástupci dále náleží náhrada hotových výdajů v paušální částce za dva úkony právní služby ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovený zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, proto mu rovněž náleží náhrada ve výši 21 % z částky 6.800 Kč, tj. 1.428 Kč. Celkem tedy činí odměna ustanoveného zástupce 8.228 Kč a bude mu vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. prosince 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu